

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW.ŚW. SZYMONA I JUDY TADEUSZA

2. Czas powstania

1406(?)

3. Miejscowość

K O S I E C Z Y N

4. Adres Kosieczyn, ul.Główna 50
66-210 Zbąszynek

nr hipoteczny KW nr 4992

5. Przynależność administracyjna

województwo zielonogórskie

gmina Zbąszynek

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Kosieczyn((1334?)
Coszyczyno i in.
Kuschten (XIX/XX w.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo zielonogórskie

powiat Międzyrzecz

8. Właściciel i jego adres

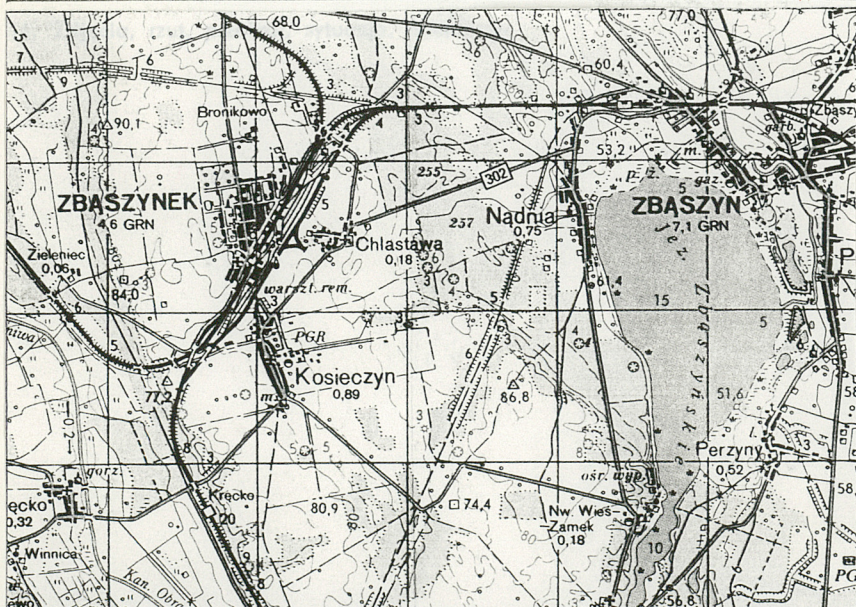
Parafia rzym.-kat.p.w.św.św.
Szymona i Judy Tadeusza w Ko-
sieczyń, ul.Główna 51
66-210 Zbąszynek

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 262 data 6.09.1961

2.

Sytuacja: Kościół usytuowany jest w centralnej części miejscowości, wśród zabudowań wiejskich, przy lokalnej drodze z Nądni przez Kręcko do Brudzewa. Orientowany Budynek otacza zielony, zadrzewiony teren o kształcie nieregularnego wieloboku, ogrodzony wzniesionym na kamiennej podmurówce ceglany murem, od wewn. otynkowanym, z kutymi, ozdobnymi bramami od pd.-zach. i pn.-zach. oraz furtką od wsch. Od bram i furtek oraz wokół kościoła biegną wybetonowane alejki. Przed budynkiem znajduje się nowa dzwonnica o otwartej konstrukcji drewnianej. Przy wieży po stronie pd. - krzyż kamienny proboszcza J. Wirtha z r. 1889, po stronie pn. - płyta nagrobna z czarnego marmuru proboszcza Otto Golombka, zm. 1921.

Materiał i technika: Kościół jest budynkiem drewnianym, wzniesionym na ceglanej podmurówce. Ściany konstrukcji zrębowej, od zewn. oszalowane pionowo pobijanymi deskami "na styk", styki przykryte listwami; naroża zwęgłowane na zamek "w jskółczy ogon". Wnętrze wcześniej otynkowane, obecnie oszalowane, nakryte podwieszonym do więzby pozornym sklepieniem kolebkowym. Dach o konstrukcji drewnianej, krokwiowo-jętkowej; końce krokwi wczopowane w belki wspornikowe sklepienia; połacie dachu kryte łupkiem "w romb". Wieża o konstrukcji słupowo-ryglowej, od zewn. oszalowana pionowo pobijanymi deskami, wewn. do wysokości stropu - tynkowana, wyżej - otwarta konstrukcja ścian. Posadzka z płyt ceramicznych. Empora organowa drewniana. Drzwi zewn. 2-skrzydłowe, pełne, z ozdobnymi okuciami, gł. - opierzone deskami "w romb", boczne - deskowe. Okna dwudzielne, wypełnione błoną szklaną z szybek romboidalnych połączonych ołowiem, umieszczonych w drewnianych ramach.

Rzut: Kościół jest budynkiem 1-nawowym, wzniesionym na rzucie prostokąta, z nieco węższym, prosto zamkniętym prezbiterium od wsch. i zbliżoną do kwadratu wieżą od zach. Przy prezbiterium od wsch. - niewielka prostokątna zakrystia.

Bryła: Kościół nie jest podpiwniczony, jedynie w części środkowej nawy znajduje się krypta. Jego zwartą bryłę nakrywają wysokie dachy: nad nawą - dwuspadowy, nad nieco niższym prezbiterium - trzyspadowy. Od wsch. przy prezbiterium znacznie niższa zakrystia, nakryta daszkiem trzyspadowym. Nad całością dominuje krępa w proporcjach wieża o ścianach nachylonych do wnętrza, nakryta szpiczastym dachem namiotowym, zwieńczonym kulą i krzyżem.

Elewacje: Elewacje kościoła szalowane pionowo pobijanymi deskami. W wieży od zach. prostokątne wejście gł. nakryte niewielkim daszkiem, od pd. i pn. w dolnej kondygnacji niewielkie prostokątne okienka, wyżej, pod okapem - duże prostokątne przesłony przesłonięte ukośnie pobijanymi deskami. Elewacje boczne nawy - 2-osiove, prezbiterium - 1-osiove, o dość dużych, prostokątnych oknach; pod jednym z okien nawy po stronie pd. - prostokątne wejście boczne. W zakrystii od pd. - prostokątne okienko, od pn. - również prostokątne wejście.

Wnętrze i wyposażenie: Wnętrze dostępne poprzez kruchtę podwieżową od zach. oraz boczne wejście od pd., całkowicie zmodernizowane poprzez oszalowanie ścian, sklepień, empory organowej, belki tęczowej i in. nowymi deskami i listwami. Ponad nawą i prezbiterium - wspólne pozorne sklepienie kolebkowe. Nawa oświetlona dwoma parami prostokątnych okien, podwyższone o jeden stopień prezbiterium - parą okien

Najstarsza wzmianka o Kosieczynie (Kosieczynie) pochodzi z r. 1334(?). Wieś stanowiła własność szlachecką, jej właścicielami byli Maciej Wata z Nądni (1396-1403), później jego bratanek Mikołaj oraz synowie Piotr, Dobrogost, Mikołaj, Samson, Jan i Stanisław wraz ze swą matką Heleną. Oni to wzniesli w r. 1406, a następnie uposażyli kościół p.w. św. św. Szymona i Judy Apostołów; przywilej donacyjny wystawiony został w Podrzewiu 22. 08. 1408 r.; w tym samym roku świątynię poświęcił bp poznański Wojciech Jastrzębiec.

W r. 1510 do parafii należał Kosieczyn, i Chlastawa. Wg. akt wizytacyjnych z r. 1603 kościół był w tym czasie w rękach innowierców. W r. 1640 wizytował świątynię archidiakon pszczeński Branecki; z akt wizytacyjnych wynika, iż pierwotny kościół był budynkiem drewnianym, jego kolatorami byli Jan Stanisław oraz Mikołaj Gieszkowscy. W aktach wizytacji Józefa Pawłowskiego (1738) kościół określony jest jako "stary, ale wewnątrz i zewnątrz ozdobny". W XVII lub XVIII w. do budynku dobudowana została wieża.

Z uwagi na brak źródeł oraz charakterystyczną dla budownictwa drewnianego niezmienną form i konstrukcji trudno ustalić, czy zachowany do dziś budynek pochodzi z okresu fundacji, czy też wzniesiony został później na miejscu pierwotnego.

14. Kubatura ok. 1.300 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok. 150 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja W latach 1956-58 przeprowadzono remont dachu; w r.1958 zabezpieczono budynek od pd. matalowymi podporami; w r. 1976 odnowiono ołtarze, ambonę oraz konfesjonał; w r. 1979 wymieniony został szalunek zewn.; w r.1980 przeprowadzono modernizację wnętrza.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ściany boczne pochylone na pd., podparte stalową konstrukcją; więzary dachu zdeformowane, pochylone w kierunku wieży, zabezpieczone metalowymi ściągamami. Pozostałe elementy budynku zachowane w stanie dość dobrym.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie -okresowa impregnacja drewna; -przeprowadzenie szczegółowych badań więźby; -stały nadzór konserwatorski.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Orzeczenie mykologiczno-budowlane..., Warszawa 1967.
WKZ Zielona Góra;

Projekt zabezpieczenia kościoła we wsi Kosieczyn...,
PKZ Szczecin 1954. WKZ Zielona Góra.

22. Biblioteka

J.Łukaszewicz, Krótki opis historyczny kościołów parochialnych..., t.II, Poznań 1858, s.388-9;

Słownik geograficzny Królestwa Polskiego..., t.IV,
red.F.Sulimierski, Warszawa 1883, s.459;

J.Kohte, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz
Posen, Bd.III, Berlin 1896, s.109-10;

J.Nowacki, Dzieje Archidiecezji Poznańskiej, t.II,
Poznań 1964, s.457, 556;

S.Kowalski, Zabytki woj. zielonogórskiego, Zielona Góra 1987, s.106;

cd. na wkładce 2

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Rysunek z pocz. XX w. Repr. Ostdeutsche Bauzeitung,
23, 1925, s.180.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Krzysztof Jodłowski, listopad 1994 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka nr 1, 2

1. Miejscowość

K O S I E C Z Y N

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚC.PAR.P.W.ŚW.ŚW.SZYMONA
I JUDY TADEUSZA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd.opisu, cd.bibliografii, rzut poziomy, zdjęcia, odb.
xero - rysunek wg.Ostdeutsche Bauzeitung...cd.opisu:

w ścianach bocznych; we wsch. ścianie prezbiterium - niewielkie prostokątne przejście do zakrystii. W nawie od zach. wbudowana drewniana empora organowa o parapecie w partii środkowej znacznie cofniętym i wybrzuszonym, wsparta na profilowanych słupach.

Na wyposażenie kościoła składają się m.in. barokowy ołtarz gł. z obrazem Adoracji Marii, ołtarz boczny z gotycką rzeźbą Pieta oraz ambona, a także obrazy Drogi Krzyżowej z ok. r.1900.

Instalacje: Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną.

cd.bibliografii:

Słownik geograficzno-historyczny ziem polskich w średniowieczu, t.VIII, cz.2, z.2, Wrocław itd., 1991, s.323-27.

3.

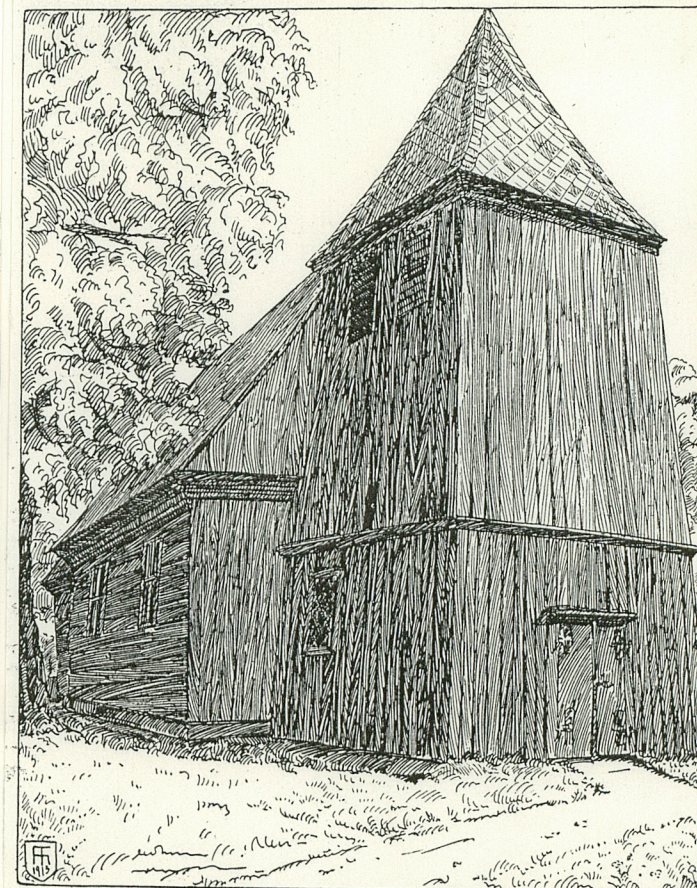
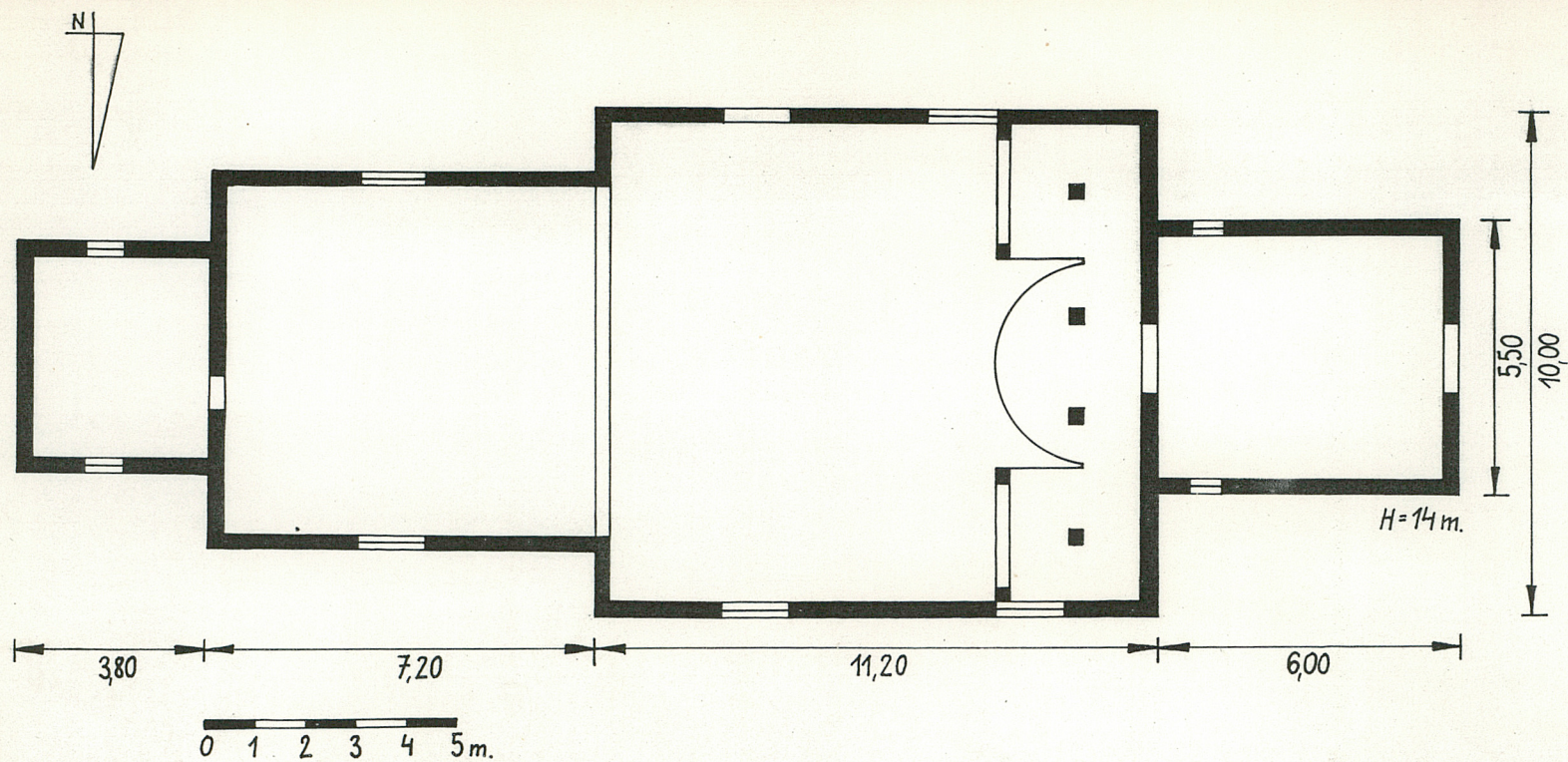

Abb. 4. Kirche in Kuschten, Ansicht von Nordwesten

Wkładkę założył: Krzysztof Jodkowski, 11.1994 r.

Miejsce przechowywania negatywów:

4.

5.

1. Miejscowość
K O S I E C Z Y N

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KOŚC.PAR.P.W.SW.ŚW.SZYMONA
I JUDY TADEUSZA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
zdjęcia

6.

8.

7.

9.

Wkładkę założył: Krzysztof Jodłowski, 11.1994 r.

Miejsce przechowywania negatywów:

10.

11.

12.

Spis zdjęć:

1. Widok od pd.-wsch.
2. Widok od pd.
3. Widok od pn.-zach.
- 4, 5. Wnętrze
6. Elewacja pd.
7. Widok od pd.-zach.
- 8, 9. Elewacja pn.
10. Widok od strony drogi
11. Wieża od pd.-zach.
12. Wieża od pd.